

A vér és vérkészítmények transzfúziójával kapcsolatos AIDS esetek előfordulásának változásai Európában és az Egyesült Államokban 1985 és 1993 között

Cikk: Franceschi S. és mtsai - Brit. Med. J. 311, 1534, 1995.

Az AIDS vért és vérkészítményekkel való átterjedésének veszélyét a 80-as évek elején ismerték fel, majd a HIV felismerése után, 1981 és 1985 között számos rendszeresített veszték be a terjedési mód megállapítására. E megfigyeléseket azonban különböző megfigyelési és vizsgálati technikák és az Egyesült Államokban és az egyes európai országokban. Bár több probléma merült fel a különböző országokban megfigyelt AIDS incidenciák összehasonlításánál, ezeket megfigyeléseket az európai országokban és az USA-ban a hemofília betegségek és a transzfúzió recipiensek előforduló AIDS esetek statisztikájának elemzésével. Európa vonatkozásában a WHO AIDS Adatbázisából, az USA-ra vonatkozóan pedig a CDC által vezetett AIDS Adatbázisából nyerték az adatokat. Azokat az országokat (egy kivétellel), ahol 1985 és 1993 között kevesebb, mint 50 transzfúzió AIDS eset fordult elő, kizárták az elemzésből. Az adatokat az előzők szerint standardizálták, és korrigálták a bejelentésben mutatkozó eltérésekre vonatkozóan is.

Eredmények
 14 európai ország (Ausztria, Belgium, Dánia, Franciaország, Németország, Görögország, Olaszország, Hollandia, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc) és az Egyesült Királyság voltak be a vizsgálatba. Emellett az országokban 1985 és 1993 között összesen közel 6000 transzfúzióval összefüggésben behatolt AIDS megfigyelés fordult elő, 2391 hemofíliabetegben, 3126 pedig transzfúzió recipiensekben. Az Egyesült Államokban 1985 és 1992 között 2461 AIDS eset megfigyelhető a hemofíliabetegben, 5623 esetet pedig a transzfúzió recipiensek között. Az összes AIDS esetek a transzfúzió AIDS esetek két országban (Görögország 12,2%, Románia 25,9%) több mint 10%-ot, a többi országban általában 3-6%-ot képeztek.

A legtöbb európai országban a transzfúzióval szembeni AIDS esetek előfordulása a 12 éves adatok között 0,5/1000-ra, a hemofília között 1/1000-ra csökkent. Az USA-ban hasonló, illetve kisebb mértékű csökkenést találtak.

A leggyengébb csökkenéseket az incidenciák alakulásának elemzéséből vették ki. Sorozat három időpontot (1985-87, 1988-90, 1991-93) hasonlítottak össze, külön elemzve a gyermekek és a felnőttek, illetve a hemofília és a transzfúzió recipiensek adatait. A gyermekekben a legmagasabb incidenciát az első két időszakban találták. 1991-1993-ra az incidenciák minden országban, kivéve Romániát (1/1000) és Svájcot (0,5 és 1/1000 közötti incidenciák Franciaországban, Portugáliában és Belgiumban találhatók).

A felnőttek között a legmagasabb incidenciák fordultak elő a hemofília betegek között, amely megfigyelhető az USA-ban az összes időszakban (első 11,5, 5,4 és 5,0/1000) incidenciákkal. Az incidenciák legmagasabb értékeit az 1988-90-es időszakban érte el több európai országban (Svédország, Svájc, Franciaország) és az USA-ban is, más országokban azonban (Dánia, Olaszország, Portugália, Spanyolország) a növekedés még az 1991-93-as időszakban is megfigyelhető. Ezeket követően voltak a legmagasabb a hemofília és a transzfúzió recipiensek között. Az előbbi csoportban több országban, pl. Ausztriában, Franciaországban és Görögországban is megfigyelhető az AIDS incidenciák erőteljes csökkenése 1991-93-ig. Ezzel ellentétben a transzfúzió recipiensek között egyenesen az időszakban még jelentős csökkenés mutatkozott ezekben az országokban.

Megbeszélés
 A vér és vérkészítmények átvitelével kapcsolatos AIDS előfordulása a 80-as évek közepén jelentett nagy problémát Európában. Ezt olyan ország vagy volt, ahol a transzfúzióval szembeni AIDS esetek száma igen magas volt. Az egyik ilyen ország Románia, ahol a HIV-gyermekes közötti terjedés elterjedt és a vér és vérkészítmények helytelen technikákkal alapján történt hazaszállítások, illetve rossz minőségű infúziókat volt használni. A másik Franciaország, ahol a cikk szerzői szerint ezért megfigyelhető részben a HIV előfordulási szintek elmaradása a háttér. Ez két ország területén előfordultak számos országban legmagasabb szintű a transzfúzióval kapcsolatos AIDS esetek száma egy másik laboratórium, majd az USA-ban. Az, hogy a hemofília betegségek és a transzfúzió recipiensekben a 90-es évek közepén csökkent a veszélyesség nem feltétlenül az AIDS esetek száma, arra mutat, hogy az 1984 óta bevezetett elválasztási eljárások, ill a vérkészítmények vírus-inaktiválási kezelése valóban kedvező hatással bíznak bizonyosok. Mind Európában, mind az Egyesült Államokban ezek a kedvező hatások előidézték a gyermekekben jelentősen, mivel náluk aránylag ritkán az infúzió és az AIDS károsítása közötti

infúzióval ill. a felnőttek között számos több országban, mint pl. Dániában, Olaszországban és Spanyolországban még a 90-es évek elején is növekedési tendenciát mutatott a transzfúzióval kapcsolatos AIDS esetek száma.